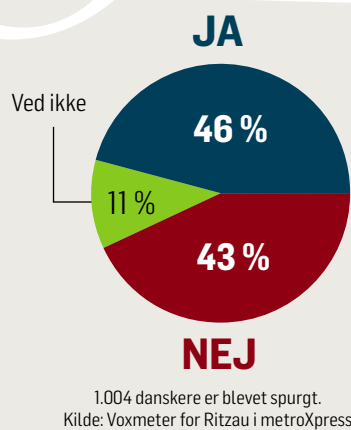

Opinion i tal

Vi bringer her et udpluk af de meningsmålinger, der blev offentliggjort i andre medier i ugens løb:

Holdningen til Afghanistan

Støtter du den danske militære indsats i Afghanistan?

Minister-top 5

Uanset dine politiske præferencer, hvad synes du så om følgende person på en skala fra 1-5?

Skala:

- 5: Meget godt
4: Godt
3: Hverken godt eller dårligt
2: Dårligt
1: Meget dårligt

Økonomi- og indenrigsminister
Margrethe Vestager (R): 3,81

Miljøminister
Ida Auken (SF): 3,48

Beskæftigelsesminister
Mette Frederiksen (S): 3,47

Børne- og undervisningsminister
Christine Antorini (S): 3,42

Transportminister
Henrik Dam Kristensen (S): 3,41

Statsminister
Helle Thorning-Schmidt (S): 2,99

Handels- og investeringsminister
Pia Olsen Dyhr (SF): 2,99

Skatteminister
Thor Møger Pedersen (SF): 2,79

Udenrigsminister
Villy Søvndal (SF): 2,75

Erhvervs- og vækstminister
Ole Sohn (SF): 2,56

1.018 repræsentativt udvalgte danskere deltog i undersøgelsen i perioden 7.-10. oktober 2011.
Kilde: YouGov for metroXpress

Kristendom er den lige vej til demokrati, ikke?

Kristne og ateister var til et debatmøde forleden mildest talt ikke enige om, hvorvidt kristendom og demokrati er to sider af samme sag.

LEVENDE ORD

JOHS. LYNGE

En herre fra Hizb-ut-Tahrirs debatkorps har fundet vej til debatmødet 'Kristendom og demokrati' i CaféTeatret i Københavns hjerte denne aften. Ordet er givet frit efter panelisternes oplæg, men undervejs i hans opviglede monolog vendt mod Vesten må ordstyreren dog diskret fortælle ham, at taletiden er overskredet.

Ordstyreren hedder Gert Balling. Han er primus motor for foreningen Videnskabscaféen, der omtrent hver måned arrangerer akademiske debatter på forskellige cafeer i København og Aarhus. Her er der fri adgang til diskussioner mellem videnskabsfolk og cafégæster.

Gert Balling er til daglig embedsmand i Videnskabsministeriet, med en fortid som forsker inden for både naturvidenskab og humaniora, og har denne råkolde regnvejrsaften i oktober trods alt trukket en snes folk til huse til sin forenings aktuelle arrangement om kristendommen og demokratiet.

I panelet sidder religionsvidenskabsmanden Tim Jensen, som tager ordet:

»Det er dybt foruroligende, at det først inden for de sidste par år er gået op for offentligheden, at vi ikke har en sekulær stat, da vi jo har en statsreligion. Det er derfor en skandale, at Anders Fogh og andre kan sige, at religion er en privatsag i Danmark, når Bertel Haarder for eksempel siger, at folkeskolen ikke skal være sekulær. Det er jo en langt mere privat sag i det fromme USA, hvor ingen forhindrer én i at handle i butikkerne i påsken, hvor der ikke er åbningsgudstjeneste for parlamentsmedlemmerne, monarker uden religionsfrihed og så videre.»

FREDERIK Stjernfelt, der er professor ved Aarhus Universitet, sidder ved siden af Tim Jensen i mere end én forstand. Som redaktør af kulturtidsskriftet Kritik har han ført an i en debat, der har bredt sig til mainstreammedier om den lutherske kristendoms undertrykkende sider.

»Men er det tilfældigt, at oplysningstiden, tolerancen og demokratiet voksede ud af den kristne kultur«, spørger en yngre mand fra salen Frederik Stjernfelt.

»Hvis det underliggende argument havde noget for sig, havde vi nok set mere til de fænomener, du nævner, før vi nåede op i 1700-tallet«, svarer Stjernfelt, der i panelet denne aften dystet mod den fuldtidsprofessionelle filosof, underviser og værdidebatter hos den borgerlige tænketank Cepos Henrik Gade Jensen og i mindre grad mod Tim Jensen.

UD OVER efternavnet har de to sidstnævnte ikke meget tilfælles: Tim Jensen er kendt som en ateistisk sekularist og konsekvent kritiker af kristendommen, den lutherske statskirkes privilegier og indflydelse på skole og samfund.

Gade Jensen har derimod som kreativ kulturkonservativ et andet perspektiv på kristendommens rolle som samfundsmotor og normsætter, som han udfolder i

Foto: Miriam Dalsgaard

Hvad skete der i 400-tallet, da kristendommen var blevet statsreligion i store dele af middelhavsregionen? Alle andre religioner blev forbudt

Tim Jensen

sit oplæg:

»Vi har i Vesten en tendens til at opfatte det, som egentlig er særegent og kristent, som universelt. Men når vi eksempelvis spiser svinekød, klapper nabos hund, kan have en arbejdsdeling og lånevirk-somhed uden religiøse begrænsninger – og tænder levende lys som her på bordene i aften, så er det udtryk for noget religiøst. Vi alle er kulturkristne. Skyldfølelse i forhold til løgne tror jeg også er en kulturelt betinget egenskab. Som når for eksempel kirkefaderen Augustin i sine 'Bekendelser' (teologiske erindringsværker fra senantikken, red.) nærer skyldfølelser over et ret harmøst pærerov i barndommen«, fremhæver Gade Jensen.

OG SÅDAN er der så meget i historien, der antyder, at kernen i kristentroen peger fremad i den vestlige samfundsudvikling, da konstruktive 'åndskampe' er indlejret i kulturen: Lige fra Det Nye Testaments opgør med det gamle i oldtiden over Luthers oprør mod pavekirken i renaissanceen og til den moderne tidsalders borgerlige revolutioner, der ryddede vejen for det liberale demokrati. Alt sammen ifølge ceposten Henrik Gade Jensen, der dog betoner, at kristendommens positive samfundsmæssige potentiale har haft en vis 'inkubationstid', hvad sekularisering, oplysning, frihandel og demokratisering angår.

En tid til at realisere sit potentiale, som altså falder den liberale fritænkter Stjernfelt lidt for lang, når professoren analyserer to tusind års kulturhistorie. Her fæstner han sig snarere ved de tilbageslag, som kristne aktører – ikke mindst i luthersk aftapning – har tilføjet den vestlige civilisation:

»Efter reformationen blev samtlige lutherskater strengt undertrykkende og var om muligt mere totalitære end de samtidige katolske, og det lutherske kerneområde blev faktisk først demokratisk stabilt efter Anden Verdenskrig ved omverdensens diktat«.

AT LUTHER hverken var demokrat, sekularist eller ligestillingsmand, er ikke så sensationelt ud fra hans samtid. Men var han oven i købet en voldsophidsende, totalitær, teokratisk, antisemitisk agitator, som Stjernfelt og mange andre intellektuelle hævder?

Og hvad er da meningen med at bevare den lutherske kirkes privilegier, som den har haft siden 1500-tallet, og som har vundet indpas i vores frie forfatning, når nu en gennemgribende grundlovsrevision er til diskussion oven på det ny regeringsgrundlag?

Frederik Stjernfelts og Tim Jensens opfattelse er man ikke i tvivl om. Og over for Gade Jensens forsvar for den vestlige frihedstradition, som kristendommen her tillægges store aktier i, tilføjer Tim Jensen:

»Hvad skete der i 400-tallet, da kristendommen var blevet statsreligion i store dele af middelhavsregionen? Alle andre religioner blev forbudt. Og det samme skete i øvrigt ved den islamiske magtovertagelse nogle hundrede år senere. Hele kristendommens historie lægger jo ikke op til adskillelse af det verdslige og det religiøse, at tro er en privatsag, og alt det andet vi hører fra lutherske kredse i dag.«

Debatmødet om 'Kristendom og demokrati' var arrangeret af Videnskabscaféen og fandt sted på Kafecafen mandag 10. oktober kl. 20-21.30.

Vi har i Vesten en tendens til at opfatte det, som egentlig er særegent og kristent, som universelt

Henrik Gade Jensen

Men er det tilfældigt, at oplysningstiden, tolerancen og demokratiet voksede ud af den kristne kultur? Spørgsmål fra salen

POLITIKEN

7-13. oktober 2011

175

debatindlæg

166

læserbreve

22

Den nye regering

BAGKLOG

Wall Street på Rådhuspladsen

Det er en interessant verden, vi lever i. Mens det arabiske forår kæmper for demokrati og medbestemmelse, oplever folk i gamle demokratier, at de i stigende grad fratages deres medbestemmelse og tages som gidsler af en udvikling, de ikke har den ringeste indflydelse på.

DEN AMERIKANSKE græsrodsbevægelse Occupy Wall Street, der protesterer mod den skamløse grådighed i den amerikanske finansverden, får stadig flere tilhængere. I øjeblikket demonstreres der op mod 1.700 steder både i USA og resten af verden. Og tallet vokser daglig.

Selv præsident Obama taler positivt om demonstranterne.

De afspejler den frustration, almindelige amerikanere føler, når de kæmper for deres økonomiske overlevelse, sagde han forleden. Temmelig ironisk i betragtning af at bevægelsen i vid udstrækning er op-

stået som en følge af hans finanspolitik.

Han beskyldes for at frede Wall Street uden samtidig at indføre reformer, som kan tøjle de værste udskjelser i finansverdenen. Derfor er han ansvarlig for præcis den frustration, som han udtrykker forståelse for.

Herhjemme er ti banker krakket på tre år, og der er næppe nogen, der tror, at der ikke kommer flere til. Forleden var det Max Bank. De gode kunder blev overtaget af Sparekassen Sjælland, de dårlige kan Finansiell Stabilitet få fornøjelsen af.

Finansiell Stabilitet er, hvordan man end vender og drejer det, i sidste ende skatteborgerne. Så det er os, der får fornøjelsen. Kort før krakket i Max Bank (hvem i alverden sætter også sine penge i en virksomhed med sådan et navn?) kunne Jyske Bank meddele, at de har overtaget 47.000 kunder fra den krakkede Fjord Bank på Mors.

Igen med Finansiell Stabilitet som vel-

villig fødselshjælper, så de værste tab ligger hos staten. Samtidig fyrede Jyske Bank lige 400 medarbejdere. Bare ærgerligt.

POLITIKEN kunne i sin serie om de danske bankers tilstand forleden afsløre, at situationens alvor åbenbart fortsat går hen over hovedet på bankernes ledelse.

De ser alt for optimistisk på fremtiden og overvurderer deres egen styrke. Hver tredje bank har ifølge Politiken en risikabel forretningsmodel, og onsdag skrev avisen, at i alt 17 pengeinstitutter ikke lever op til de krav, Finanstilsynet har opstillet. Kravene træder i kraft om 15 måneder, men der er stadig bankdirektører, som opfatter dem som et forhandlingsoplæg: »Et værktøj, som kan være udgangspunkt for en dialog«, siger direktør Bjarne Graven, FIH Erhvervsbank, til avisen, selv om der er tale om klare påbud.

MAN KAN IKKE undre sig over, at banker-

nes medarbejdere sidder lidt uroligt på stolen(e). Deres organisation, Finansforbundet, foreslår, at man indfører et whistleblowersystem, så bankmedarbejdere anonymt kan henvende sig til Finanstilsynet, hvis de ser, at der er ugler i mosen på deres arbejdspladser.

Som det er i dag, kan de godt henvende sig. Men deres ledelse får omgående besked. Som næstformanden, Michael Budolfsen, siger til Politiken: Det er jo absurd, at man kan henvende sig anonymt til Arbejdstilsynet, hvis det trækker på fødderne, men man bliver hængt ud, hvis man forsøger at forhindre en bankkrise.

DET ER MAGELØST. Hvad mon det nu arbejdsløse personale fra Jyske Bank og de mange krakkede banker siger til det?

Det kan man godt følge ham i. Dog ikke hvis man er direktør i Finanssektorens Arbejdsgivere.

Det var bedårende at høre direktør Steen Rasmussen sige til Radioavisen, at der ikke i Danmark er behov for hemmelige indberetninger. »Vi taler om problemerne og løser dem«, sagde direktøren troskyldigt. »Det bedste er jo, hvis man løser problemerne i familien.«

DET ER MAGELØST. Hvad mon det nu arbejdsløse personale fra Jyske Bank og de mange krakkede banker siger til det?

Hvis de mangler et sted at komme af med deres frustration, kan de for eksempel møde op på Københavns Rådhusplads i dag kl. 15.

Ifølge Occupy Wall Streets internationale hjemmeside har protestbevægelsen under navnet Occupy Together nemlig bredt sig til Danmark. Wall Street på Rådhuspladsen. Hvad bliver det næste?

Thorning og brudte løfter

Thorningregeringen deler vandene mellem læserne, der beretter om ledelsen af nationens levende potentiale og modsat skræmmende mangel på samme, med ikke mindre end 22 debatbidrag og udgør således ugens absolutte topscorer.

Som en politisk føljeton er 11 kritiske læserbreve om regeringens brudte valglofter også et stort emne. I forhold til SF's brudte valglofter skyder læserne også med skarpe ord. På ugens tredjeplass placerer behandlingen og håndteringen af demonstranterne ved COP15 sig, med 6 indlæg til refleksion. I alt modtog vi for den forgangne uge 341 debatbidrag og fik plads til 94.